

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

22.11.2010

B7-0627/2010

ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselője / a Bizottság alelnöke
nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 110. cikkének (2) bekezdése alapján

az ENSZ Biztonsági Tanácsa a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325.
(2000) számú határozatának tizedik évfordulója

Charles Tannock
az ECR képviselőcsoport nevében

RE\840486HU.doc

PE450.463v01-00

HU

Egyesülve a sokféleségben

HU

Az Európai Parlament állásfoglalása az ENSZ Biztonsági Tanácsa a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325. (2000) számú határozatának tizedik évfordulójáról

Az Európai Parlament,

- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325. (2000) és 1820. (2008), valamint a nők és gyermekek ellen fegyveres konfliktusok során elkövetett nemi erőszakra szóló 1888. (2009) számú határozatára, amely valamennyi állam felelősségét hangsúlyozza abban, hogy véget vessenek a büntetlenségnek, és felelősségre vonják az emberiség elleni és háborús bűncselekmények elkövetőit, beleértve a nők és lányok ellen elkövetett nemi erőszak és egyéb erőszakos bűncselekmények elkövetőit,
 - tekintettel az Európai Unió Tanácsának a fejlesztési együttműködés során a nemek közötti esélyegyenlőség előmozdításáról szóló cselekvési tervére, amelynek célja, hogy az EU partnerországokkal folytatott együttműködése során minden szinten biztosítsa a nemek közötti esélyegyenlőség érvényesítését,
 - tekintettel az ENSZ-főtitkár fegyveres konfliktusok során elkövetett nemi erőszak kérdésével foglalkozó különmegbízottjának 2010. márciusi kinevezésére,
 - tekintettel „Az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1325 és 1820 határozatának Európai Unió általi végrehajtására vonatkozó átfogó megközelítés” című, 2008. decemberi tanácsi dokumentumra és az ENSZ BT 1325., továbbá az azt megerősítő 1820. határozatának az EBVP keretében történő végrehajtásáról szóló, szintén 2008. decemberi operatív dokumentumra, valamint „Az Emberi jogok EBVP-be történő beépítése” című, 2006. szeptemberi tanácsi dokumentumra,
 - tekintettel a Kongói Demokratikus Köztársaságban az emberi jogok védelme és a jog érvényesülése terén fennálló hiányosságokról szóló, 2010. október 7-i állásfoglalására,
 - tekintettel a nemek kérdésével foglalkozó új ENSZ-szerv (UN Women) létrehozására,
 - tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel idén van tíz éve, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa elfogadta 1325. számú határozatát, amely először foglalkozott a fegyveres konfliktusok nőkre gyakorolt aránytalan és sajátos hatásával, és első ízben kötötte össze a nők által konfliktusok során átélt tapasztalatokat a nemzetközi béke és biztonság fenntartásával, érintve a részvétel, a védelem, a megelőzés, a segítségnyújtás és a helyreállítás egymáshoz szorosan kapcsolódó tematikus területeit,
- B. mivel november 25. a nőkkel szembeni erőszak elleni tiltakozás világnapja;
- C. mivel a Biztonsági Tanács 1820., 1888. és 1889. számú határozatai megerősítik és kiegészítik az 1325. számú határozatot, és e négy határozat a nők, a béke és a biztonság

érdekében tett együttes kötelezettségvállalásnak tekintendő;

- D. mivel e kötelezettségvállalások teljesítése az ENSZ minden egyes – konfliktus sújtotta, adományozó vagy egyéb – tagállamának feladata és felelőssége; hangsúlyozva ebben az összefüggésben a nők és lányok elleni erőszakról szóló európai uniós iránymutatások, továbbá a gyermekekről és a fegyveres konfliktusokról, valamint az érintettekkel szembeni megkülönböztetés valamennyi formája elleni küzdelemről szóló európai uniós iránymutatások 2008. december 8-i elfogadását, amely erős politikai jelzése volt annak, hogy ezek a kérdések az Unió számára prioritást jelentenek,
- E. mivel az Európai Parlamentnek figyelemmel kell kísérnie az átfogó megközelítés alkalmazását, a nemek közötti esélyegyenlőségnek és a nők szerepének az EU külső fellépéseiben történő megerősítésére irányuló uniós cselekvési terv végrehajtását, valamint a nőkkel és gyermekekkel szembeni erőszakról szóló iránymutatások végrehajtását;
- F. mivel az EU-nak részvételi lehetőséget kell biztosítania a nők számára a konfliktusok megelőzésében, a válságkezelésben, a béketárgyalásokon és az olyan, konfliktus utáni feladatokban, mint a háború utáni helyreállítás megtervezése,
- G. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy konzultációt kell kezdeményezni a konfliktusos térségekben élő nőkkel, valamint a nemi alapú erőszak vagy hátrányos megkülönböztetés helyi áldozataival annak feltérképezése érdekében, hogy hogyan növelhető a konfliktus sújtotta térségekben a nők munkaerőpiachoz, oktatáshoz és információkhoz való hozzáférése, és miként segíthetik elő az ilyen missziók a nők emancipációját a nők hosszú távú védelmének előmozdítása érdekében;
- H. mivel a széles körben és rendszeres gyakorlatként üzött nemi erőszak és szexuális rabszolgotartás a Genfi Egyezmény értelmében emberiség elleni, valamint háborús bűncselekménynek számít, mivel a nemi erőszak a népirtás bűncselekményének is eleme, amennyiben egy meghatározott csoport egésze vagy egy része megsemmisítésének szándékával történik; mivel az EU-nak támogatnia kell a nőkön és gyermekeken nemi erőszakot elkövetők büntetlenségének felszámolását célzó erőfeszítéseket,
- I. mivel az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) létrehozásának hozzá kell járulnia az ENSZ BT 1325. és 1820. számú határozatainak további végrehajtásához mind belső felépítése, mind külső fellépései és politikái révén,
- J. mivel az EU számos fontos dokumentumot fogadott el az ENSZ BT 1820. és 1325. határozata végrehajtásának módjáról,
- K. mivel 2010 a millenniumi fejlesztési célok tízéves felülvizsgálatának éve is,
- L. mivel csupán az uniós tagállamok kisebbsége dolgozott ki nemzeti cselekvési tervet az ENSZ BT 1325. számú határozatának végrehajtására;
- 1. hangsúlyozza, hogy a Biztonsági Tanács 1325. számú határozatának tizedik évfordulóját az 1325. számú határozat végrehajtását célzó megújított ütemterv beindításának napjává kell tenni; a végrehajtás nem képzelhető el a legmagasabb szintű politikai irányítás és megnövelt források hiányában; kiemelten ajánlja, hogy ezt a kérdést vegyék fel az EU emberi jogi politikája jelenleg zajló felülvizsgálatának napirendjére az átfogó emberi jogi

országstratégia kidolgozása, a nők és gyermekek elleni erőszakról szóló, valamint a gyermekekről és a fegyveres konfliktusokról, illetve az érintettekkel szembeni megkülönböztetés valamennyi formája elleni küzdelemről szóló európai uniós iránymutatások értékelése kapcsán;

2. célzott pénzügyi, humán és szervezeti források elkülönítésére szólít fel a nők részvételének és a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének céljaira a kül- és biztonságpolitika területén; felszólít a nők részvételi arányának növelésére a rendőri, katonai, igazságügyi és a jogállamisággal kapcsolatos küldetések, valamint a békefenntartó műveletek keretében; felhívja az EU tagállamait, hogy tevékenyen működjenek közre a nők részvételének előmozdításában a nem uniós államokkal és a nemzetközi szervezetekkel fenntartott két- és többoldalú kapcsolataik területén;
3. véleménye szerint az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) létrehozása egyedülálló alkalmat kínál az EU szerepének megerősítésére az ENSZ BT 1820. és 1325. számú határozatainak végrehajtása tekintetében;
4. sürgeti a főképviselőt/alelnököt és az Unió tagállamait, hogy a KVBP-re vonatkozó valamennyi tanácsi határozatba és missziós mandátumba illesszék be az ENSZ BT 1820. és 1325. számú határozataira való hivatkozást, továbbá dolgozzanak ki cselekvési tervet a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos kérdések megoldására; sürgeti a főképviselőt/alelnököt, az Unió tagállamait és a missziók vezetőit, hogy a helyi nőszervezetekkel való együttműködést és konzultációt tegyék valamennyi misszió tevékenységének rendszerszerű elemévé;
5. felszólít megfelelő nyilvános panasztételi eljárások bevezetésére, elsősorban a szexuális, illetve a nemi hovatarozáson alapuló erőszakra vonatkozó bejelentések elősegítése céljából; felhívja a főképviselőt/alelnököt arra, hogy a KVBP-missziók féléves értékelésébe illesszen be a nők helyzetéről, a békéről és a biztonságról szóló részletes beszámolót;
6. emlékeztet rá, hogy július 30. és augusztus 4. között a kelet-kongói bányavidéken tömeges nemi erőszakra került sor, hogy az elmúlt évben Kelet-Kongóban legalább 8300 erőszaktevélyről érkezett bejelentés, 2010 első negyedévében pedig legkevesebb 1244 nő tett bejelentést arról, hogy megerőszakolták, vagyis naponta átlagosan 14 szexuális erőszaktevélyre került sor; sürgeti mindkét kongói uniós missziót – EUPOL RD Congo és EUSEC RD Congo –, hogy a kongói biztonsági helyzet megreformálására irányuló erőfeszítések keretében tekintsék fő prioritásnak a nemi erőszak elleni küzdelmet és a nők részvételének előmozdítását;
7. kiemeli, hogy a nemi erőszakot és a szexuális visszaélést sajnálatos módon háborús eszközként alkalmazzák az ellenség megalázása és lelki megtörése céljából; az áldozatokat később megbélyegzik és kirekesztik, akik e méltánytalan bánásmód következtében csak nagy ritkán kapják meg az ahhoz szükséges védelmet, pszichológiai és orvosi segítséget, valamint jogorvoslati lehetőséget, hogy a konfliktus lezárását követő időszakban könnyen újra be tudjanak illeszkedni a civil társadalomba, ami különösen kegyetlenné teszi ezt a bűncselekményt;
8. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU sokkal több rendőr- és katonanőt küldjön a

KVBP-missziókba; e tekintetben modellnek tekinthető az ENSZ Libériában működő békefenntartó állományában szolgáló rendőrök aránya;

9. rámutat, hogy a katonai és polgári missziókban szolgáló uniós állomány számára szükség van magatartási kódex kidolgozására, amely – mint indokolhatatlan magatartást és mint bűncselekményt – tiltja a szexuális kizsákmányolást;
10. felszólít az ENSZ BT 1325. és 1820. számú határozatainak végrehajtására az EU országstratégiai dokumentumaiban; felhívja a főképviselőt/alelnököt, a fejlesztésért, a bővítésért, és a humanitárius segítségnyújtásért felelős biztosokat, hogy a nők, a béke és a biztonság kérdéskörét tegyék a külső pénzügyi eszközökre – EIDHR (a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze), ICI (az iparosodott országokkal való együttműködés eszköze), IPA (előcsatlakozási támogatási eszköz) és különösen a DCI (fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz) és IFS (stabilitási eszköz) – vonatkozó tervezés és programozás szerves részévé;
11. hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottságnak meg kell könnyítenie a kisebb nem kormányzati szervezetek számára a demokrácia és az emberi jogok európai eszközéhez (EIDHR) való hozzáférést; emlékeztet rá, hogy jelenleg számos kisebb nőszervezetnek nem sikerül megbirkóznia a végrehajtáshoz kapcsolódó bürokratikus akadályokkal;
12. felhívja az uniós fejlesztési biztost, hogy támogassa a konfliktus sújtotta térségekben tevékenykedő nőszervezetek munkáját; sürgeti, hogy a főképviselő/alelnök a stabilitási eszköz hosszú távú összetevője segítségével támogassa a nők részvételét a békével, a biztonsággal és a megbékéléssel kapcsolatos folyamatokban, valamint juttasson támogatást a nők, a béke és a biztonság területének a stabilitási eszköz 3. cikke alapján finanszírozott valamennyi rövid távú intézkedésben;
13. úgy véli, hogy az uniós küldöttségeknek tájékoztatniuk kellene a civil társadalmi szervezeteket – többek között a helyi nőszervezeteket – a konfliktusövezetekben folytatott tevékenységükről, és a politikai tervezés során konzultálniuk kellene a civil társadalmi szervezetekkel;
14. szorgalmazza a nők fokozottabb bevonását a konfliktusok megoldásának kidolgozására irányuló valamennyi kezdeményezésbe, többek között közvetítőként, tárgyalóként és a konfliktus rendezésére irányuló intézkedések végrehajtásában;
15. felhívja a főképviselőt/alelnököt, hogy az ENSZ „Nyílt nap a nőkért és a békéért” világnapjának kiegészítéseként kezdeményezze egy évente sorra kerülő, a női vezetőkkel való konzultációra szánt hét bevezetését, amelyet az uniós küldöttségek jelentései és beszámolóí követnének;
16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, a fegyveres konfliktusok során elkövetett nemi erőszak kérdésével foglalkozó ENSZ-külnömbizottnak, valamint a nemek kérdésével foglalkozó ENSZ-szerv (UN Women) újonnan kinevezett vezetőjének.